

מסורת הש"ס

(א) לקמן כח. וזכים
(ב) ובינדרן ערך
בספר: ארמא חזקין וכן
לקמן לב: וביא' פירש
ורא' שאלות פירש
אמר שמואל כי יחזק
אמר חזק פירש עשה
(ג) וביא' א לקמן לב: עשה
(ד) א זה אזהרה נדה כד.
(ה) (מנחם) וי' א: כ"א
(ו) א' (א) אכלת פירא משה
(ז) א' (א) וביא' חזק: וביא'
(ח) (א) ונחמן חזק: א' כ"א
עספ: ענין א'
(ט) א' (א) וביא' חזק: וביא'
וזכים כח: ד"ה וביא' חזק:
(י) כ"א א' וביא' חזק: עי'
מביא:

תורה אור השלם

1. אָדֹנָי חֲנִיאל דִּי שְׁמָה
בִּלְטַסְאָצֵר אִישׁוֹתוֹמָם
בִּשְׁעָה חֲדָה וְרַעֲיָנָהּ
יְבָלְהֵנָה עֵנָה מִלֵּבָא
וְאָמַר בִּלְטַסְאָצֵר חֲלָמָא
וּפְשִׁירָא אַל יְבָהֲלֵךְ עֵנָה
בִּלְטַסְאָצֵר וְאָמַר מֶרִי
חֲלָמָא לִשְׁלָאָן תְּפֹשֶׁה
לְעָרְךָ; דִּנְיָא ד' טו
2. וְיָהּ וְחִיבִירָא אַת
אֶרֶץ הָאֱלֹדִים וְיָפֵל מַעַל
הַכְסָא אֲחִירֵיתָא עֵבֶד ד'
הַשַּׁעַר וְתִשְׁכַּר מִפְּרֻקְתָּ
יִמְלֵת יָן וְקֹן הָאִישׁ וְכֹבֵד
וְהוּא שִׁפְטָא שֶׁשְׂרָאֵל
אֲרַבְעִים עֲנָה;

שמואל א ד ית

3. וְאֵת הַשֶּׁנִּי יַעֲשֶׂה עֲלֶיהָ
בְּמִשְׁפָּט וּכְפָר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן
מִחֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
וְנִסְלַח לוֹ: וַיִּקְרָא ה' י

גליון הש"ס

גב' או רוב שנים. עיין
לקמן דף קכג ע"ב וכתוס'
שם ד"ה עולת:

הגהות הב"ח

(א) תד"ה כי וכו' ולא
גרסינן ר' אסי:

מוסף רש"י

חוצה שררה. מוט
השלה (בתנ"ך: שח).
ומפרקת. כחם
בלא רוב בשר.
מקפץ סניב, דלמריק
שגרים מפרקת ורוב שני
עמה צמח ומוטמה
ואסלו מפרקת, ילנך א'
יו חוקר רוב שני קוטס
הסיון ילנך א' ממה א'
מסינא כח מליק, וסמנ
הלה שח מסינא ין (שם)
קירו יצ"ר (קמח, כח).
כדג מוטמא באחל. מ'
ואע"י שחפר (פחיס)
שחא יסטרס
בולב. שחא
(קמח 37). ציטל הירך
ורחל שלח. אע"פ
כח עיני חן מוטמה
כנולא, דלממה ירל ולא
כח (מחורא) א'
הלואה. א' חומקין
אומה מפרקת החסידי
ואע"פ שחן כח חיות
(עירובין 4).

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

כא.

עין משפט
נר מצוה

קנא א ב מיי פ"ו מהל'
מעשה קרבות הלכה
כג [ופ"ו הל' ו']:
קנא ג ד ה מיי פ"א
מהל' טומאת מת
הלט"ו [וברב אלפס עוד
בהל' טומאה דף סה]
[טוש"ע י"ד סימן שע
סעיף א']:

קנב ו ז מ"י פ"ג מהל'
שחיטה הלי"ט ופ"ב
מהל' אבות הטומאה הלכה
:ח

קנג ח מיי פ"ג מהל'
שחיטה הל' יט:
קנד ט י מיי פ"ד מהל'
אבות הטומאה
הל"ד:

קנה ב מיי פט"ז מהל'
מע"ק הל' טו ופ"ב
מהל' חגיגה הל"ח:

לעזי רש"י

קיבדור"א [קיבדור"א].
חור, חלל.

שיטה מקובצת

א אינו אלא כמשפט
 חטאת הנהיה דחיק משפט
 טפא דמיה ענין שליק
 ודחיק לעיל מיניה והוה
 שטא חטאתא וכו' וקאמ
 השתא שחאה עולת
 ענוף כחטאת הענוף שלא
 חטא בדברא: **ז** הוהו
 משט נראה. **ח** נ"ב
 כס"י לועזי דלעיל כס
 במקומה ורוב כס
 וכו': **א** לוקמא חטאת
 דסליק: **ב** למלתיא אתא
 דקאמרי חלקה עולה
 מחטאתא: **ג** לענין הדב
 עליו: **ד** לענין הדב
 דקאמרי ותינן קי כחוב
 בתוס' תלוי: **ה** בתוס'
 תלוי: **ו** דקאמרי וכו':
 דרשי ר' שמעאל וכו':
 וכו' ותינן וכו': **ז** התינ
 וכו' דחדישי כמשפט היקש
 עולא דחדישי האתא
 ויום קו' ונשה לפי כאשר
 שיה לפי החטאת קמב
 ליה חדישי פ' איהוה חשב
 וכו' שכל זה היה הגהה:
א למד בריקש יותר מן
 חטאת תבוא: **ב** אלא מן
 פ' וחו לא דפרז של אהרן
 דינן כ' ונ"ב עין חוס'
 ש' מנחות: **ג** וקאמרי
 הייתי מלק חטאתא ודחיק
 דבאה אפי' בלילה וייל
 דיום: צווחו כתב:
א לעולם דשמעל כל:

רבינו גרשום

אבל מיעוט סימון אפי"ר
 יגרו מכביב ישונו ישנו
 ככלל חשיתו ישנו ישנו
 ככלל הברלה: מ"מ קשיא.
 וזתה עומד ומולק.
 עשאה גטטרא שטת
 סכיף אספקיה מנבה
 וחתכה (מניה) [נבלה]
 כף עלותיה דחטובה
 כמחה חתך: חתך: חתך
 חתך חותור ראשיהם
 שרצים טמאים דחטובין
 כמחים: הברלת העוף
 לרנבן ולא פליטור. כלומר
 שנים משמ: א' דלא
 הברלת עולת העוף
 כ' לאעור ב' שמשמן
 ופליטור דהוא אמר דרוב
 שנים: חלק הכחוב כ'
 חטאת עולת העוף
 וכו' כלומר וכשהוא א'
 וחוקריו בעולת העוף חלק
 הכחוב וכו'.

מ"מ קשיא. וכי מתה עומד ומולק: **בלא רוב.** רוחב הבשר של מפרקת דלכתי לאו מתה היא דהא זעירי מפרקת ורוב בשר קאמר [ב:]: **לגה שמעטא.** דזעירי: **א"ל.** הואיל ומתה חשוב כל מליקות דלמר רחמנא דבעי לחתוך סימנים וכי מתה עומד ומולק: **אשמוסא.** שתק

והיה מחשב מה יענה: בחטאת העוף כחיי ולא ידיל גבי שמיעת הקול בויקרא (ו) הילכן בחד סימן סגי לדעוף הכשרו בסיומן אחד: ורוב בשר ועמו. לאחר מליקת הסימן: וצעולה. דבדי הבדלה דלקמן [ע"ג] שנים או רוב שנים: פלוגמא דר' אלעזר בר' ר"ש ורשב"א לקמן בשמעתין [ע"ג]: האמר ר"ש דוקא ולא יותר כדקמי לקמן (דף כג.) דבעינן סיהא אוזוז בראש וצבגוף כשהוא מזה: שדומים לשנים.

דלכתחלה צענין שיחתוך רוב להדיא
 שיהא נראה לעינים שהוא רוב או רוב
 שנים ואפי' רוב מזומנס: נשברה
 מפרקם. בלדס: וא"ס. הא עלי
 מפרקת בלא רוב צר הוה וקרי ליה
 ממת ותשבר מפרקתו וימת: ממנא
 בנאכל. ואפי' מפרכס: עשאה
 גיסטרא. שחתבה לרנצה או בנארה
 כולו או בשדרה עד החלל. כל דבר
 ההלוק לשנים קרי גיסטרא: גיטל
 הידך. ממקום חיצורו בצוקא דאטמא:
 וחולל שלה. כלומר לא שגיטל העס
 העס קלט השדר הפנימי וגשאר צר
 העליון והשור עד חצי הידך אשר
 שלשיתו וחופה את המכה דהמס
 טרפה הוא דהויא כדנתן (לקמן 97 עו.)

בזהמה שנחטבו רגליהו דהיינו האחרונים
מן הארכובה ולמעלה טרפה אצל
שכונטל כל הכשר עד שגראית גופה
של מקום החתך ענין חלל קיצודור"א
צ"ע: ו' נבלה. ואפי' צחיה מטמאה:
כל שרבוזה וגראית חסרה. דרך
ההגמה לרדון על יריכה ומתכסת
יריכה צרצוצה ואם נראית חסרונה
כשהיא רבוזה: הווא ראשיה.
בצשמה שרץ קמירי צסדר טהרות:
טמאים. דכיון דעשיין גיסטרא
אע"פ שלא הובדלו לגמרי כדמפרש
ואזיל הרי הם כמתים: כוננ הלטה
שמפרכסת. כלומר דע"פ שמפרכסת
אין זה חיות שהיא נצ הלטה חותך
האזנה לגמרי והוא מפרכסת חיותה
הזנב מפרכס: כהבדלת עולם העוף
לרצון. דבעו כל הסימנין: ולא
פליגיטו. את ור"ל דהיינו נמי הוואו
ממש: אינא דאמרי. דבהדילא אמר
רצ אפי' למיתיה כהבדלת רבי
אלעזר בר"ש ולא צעי רבי ירמיה
מיהיה: ולא השני וגו'. צעילת
העוף של חסה כחצי גבי שמונת
הקול כשהוא מציא גדלות. צפרה

ועלינו כשהוא מציא בעשירות דיבר בחטאת בהמה: **כמשפט**
משמע שקצוב המשפט במקום אחר והאיכא קאי אחטאת בהמה
לדעיל קאי שהרי עולה זו בזה חליפין לה הלכך לה אקשה וילין מיניה
כדמפרש לקמיה דאניה בזה אלף מן החולין כו': **וא אינו אלא כמשפט**
החטאת העוף. שלא מיטען הבדלה בתליקתה כדכתיב (ויקרא ה)
בבחיטאת העוף ממול עפרו ולא ידיל: **כשהוא אומר והקריבו**. בעולת העוף
של נדבה בויקרא והקריבו הכהן אל המזבח ומלך את ראשו וגומר^א מדלא
כתיב ^בהקריבו אלף והקריבו משמע חלוקה הקרבתו של זה מהקרבת
אחרים גילה כך הכתוב שלא תלמד מליקת עולה ממליקת חטאת:
אלף

ההטעות אשר לו ללמד על כל חטאת אפילו על חטאת העוף שיאמרו
מיפוק לי מדרשא דסיפרי דהא אינה נאכלת וי"ל דס"ד דלמא והקריבו
ונפקא דלמא הייתי מחלק מוהקריבו וי"ל דביום אותו כתיב על זאת
דילפי הכא הבדלה בעולת העוף חובה מוהקריבו אע"ג דכתיב בעול

ב' סליק'ו וירא אשכחיה דרבי אמי דקאמר להא שמעתא. פירש דועירי. ורבי אמי גרסי' ולא גרסי' (א) אסי דרבי אסי הוא לאמר לקמן גבי הומו ראשיהן דהיינו כהכדלת עולת העוף: **הותו ראשיהן**. גבי בהמה חיה ועוף מיתניא במסכת אהלות ולא גבי שטרין כדפירש בקונטרס: **הותו** ממש. נראה דפליגי אועירי לעיל דסגי ליה

במפרקת ורוב בשר תלוד:
בשהוא אומר והקריבו חי־לֶךְ
הכתוב כו'. פירוש
להזריץ הבדלה בעולת העוף וכו' וכו'
דנפרק קדשי קדשים (ובאים דף סה.)
דריש ליה למילתא אחריתי דקאמר לפי
שנאמר מן המזרים מן בני היונה
יכול לא יפחות מז' פרידים מ"ל
והקריבו וי"ל דהכא מדסמך והקריבו
לומלך דרשינן דחלוקה מליקת עולת
העוף ממליקת חטאת עוף לענין
הבדלה: **במשפט** חטאת בהמה.
הקשה בקונטרס למה ליה להאי
תנא למימר כמשפט חטאת בהמה
וליהוייה בקצותאס הכוונ דחליה

מִיֵּינָה דְבָאָה מִן הַחֹלִין וְכוּלָּהּ אִתְּמַרָה
זֶה וְחִילּוֹק דְּוֹהֲקִירָיו וְחִלְמִתְהִי
אֲחָא דְקֻאֲמֵר חֲלוּקָה עוֹלָה מִחֲטָאָת
לַעֲנִין הַבְּדֵלָה דְקֻאֲמֵר אִרְבֵּי יִשְׁמַעֲלָא
וְרִ"א בְרִ"שׁ וְיִמְרִין דְּבִחְטָאָת הַעוֹף
לֹא כְּחֵצִי זֶה חֹלִין בְּהֵדִיא אֲלֵא
בְּזִהְיָה כְּחֵצִי דְלִנְקֻמֵּן וְזִהְיָשָׁא יֵלִיף
מִדְּלֻקְרִי חֲטָאָת וְדִבְרֵי בְּלִי דְהִישָׁא
אִינוּ חֲחוּר וְחִלְמִתְהִי דְהִישָׁא גַּם צִדְקִישׁ
וְיִוְהֲדִין עֵמוּ דְחֲשִׁיד כְּמַשְׁפֵּט הִישָׁא
וְלֹא כְּחֵצִי בְּהֵדִיא דֵּהָא כְּאֶשֶׁר יוֹרֵם
וְכֵן יַעֲשֶׂה לִפְרֵי כְּאֶשֶׁר עָשָׂה לִפְרֵי
הַחֲטָאָת חֲשִׁיד לִיָּהּ הִישָׁא פִּרְקָא אִתְּמַר
מִקּוּמוֹ (וְצִדְקִישׁ דף ט:) וְקִישִׁא לִפְרִישׁוֹ
דְּלֻ"כ מִחֲטָאָת בְּזִהְיָה גּוֹפִיָּה הִיכִי
יֵלִיף הֵאָּ כְּמַשְׁפֵּט חֲטָאָת בְּזִהְיָה
דְקֻאֲמֵר ע"כ לֹא אִפְרֹי שֶׁל אֶהְרֹן
דְּמָה עֵינֵינוּ לִכְאֵן אֲלֵא אֲחֲטָאָת בְּזִהְיָה
לְעֵיל קִאִי כְּדִפְרִישׁ בְּקוּטֵרֶס שְׁהִי
עוֹלָה וְזֶה חֲלִיפִים לֵה וְחֲטָאָת
בְּזִהְיָה מִפְּרֹי שֶׁל אֶהְרֹן יֵלִיף מִדְּלֻקְרִי
חֲטָאָת וְהֵייוּ נִמִּי לִמַּד מִן הַלֵּמֶד
וְאֲמַחִי חֲשִׁיד חֲטָאָת הַעוֹף לִמַּד דְּבִישָׁא
יִוְהֲדִין מִן אֲחֲזִמָּה וְעוֹד דְּכִפֵּ"צ דְּבִישָׁא
(דף ט:) דִּישׁ וְיִקְרֵב אֶת הָעוֹלָה
וְיַעֲשֶׂה כְּמַשְׁפֵּט לִימַד עַל עוֹלָת חוֹבָה
שְׁטַעוֹנָה סְמִיכָה כְּעוֹלָת נִדְבָה וְהִשְׁתָּא
לִי"ל כְּמַשְׁפֵּט תִּפְסוֹק לִיָּהּ מִדְּלֻקְרִי
עוֹלָה וְעוֹד דְּכִפֵּ"ק דְּצִדְקִישׁ (דף ט:)
לֹא יִלְפִינָן חֲטָאָת נִזִּיר מִחֲטָאָת חֲלָצִי
וְלֹא גִמְרִי מִמִּדְּדִי מִדְּלֻקְרִי חֲטָאָת
כִּיּוֹן דְּלִיכָא לְמִפְּקֹר וְהִ"ע חֲטָאָת הַעוֹף
הִיכִי יֵלִיף מִפְּרֹי שֶׁל אֶהְרֹן דְּלִיכָא
לְמִפְּקֹר שֶׁנֶּעֱשֶׂה כְּלִי בְּשִׁחִטָּה

וד' מתנות על ד' קרנות ושכן כפרתו מרובה ונכנס דמה לפני
ולפנים דהכי פריך פרק קמא דשבועות (דף ט.) וע"כ דחטאת בהמה
גופיה היכי ילפינן מפרו של אהרן דאי במה מצונו איכא למיפריך
שכן כפרתו מרובה ונכנס דמה לפני ולפנים כדפרישית ואי מהיקשא
דזאת התורה מהתם נמי תיפוק ליה עולת העוף וז"ל כמשפט ט' ונראה
לפרש דמיתורא דהכי דגבי פרו של אהרן לא הוה זריץ למכתב
אלא פרו החטאת אשר לו אשר פרו יאחזקתו ומו לא דפרו של
אחיהרן ידעינן שפיר דאינו בא אלל מן החולין כיון דנשרף מידי דהוה
אשכולות דאין באין אלל מן החולין כדאמרין בסיפרי בפרשת ראה
משום דמעשר טעון אכילה ועולה אינה נאכלת אלל כתיב (ויקרא ט)
ואל מל מעשר ומהו קשה ל"ל כמשפט לענין חולין בעולת העוף
ולחלק אף לענין חולין וא"כ מאי פריך לקמן (דף כג.) במזוס וזו
ההתורה לעולה יאמשע כל עולה אפילו עולת העוף וא"כ כי היכי
עוף נדבה אמאי לא ילפינן נמי בפ"ב דביה (דף כ.) עולת חובה

מנצח